

27/1995. (VII. 25.) NM rendelet

a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatásról

A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 58. §-ának (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

1. § (1) Foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás nyújtására a foglalkozás-egészségügyi szolgálat (a továbbiakban: szolgálat) jogosult.

(2) A szolgálat

- a) foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást nyújtó szolgálat,
- b) foglalkozás-egészségügyi központ,
- c) foglalkozás-egészségügyi szakellátási szolgáltatást nyújtó szolgálat

formájában működhet.

(3) A szolgálat

a) foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást nyújtó szolgálatként a 4. § szerinti feladatokat látja el;

▶ b) foglalkozás-egészségügyi központként az a) pontban foglaltakon túl munkahigiénés és

▶ ba) pszichológiai, és/vagy

▶ bb) ergonómiai, és/vagy

▶ bc) toxikológiai, és/vagy

▶ bd) munkabiztonsági

▶ szolgáltatást nyújt;

c) foglalkozás-egészségügyi szakellátási szolgáltatást nyújtó szolgálatként az 5. § szerinti feladatokat látja el. A foglalkozás-egészségügyi szakellátás alapszolgáltatást is nyújthat, ha a külön jogszabályban foglalt szakmai minimumfeltételeknek megfelel.

(4)

2. § (1) Foglalkozás-egészségügyi szolgálat működtetésére jogosult minden természetes és jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező társaság, amennyiben az ehhez szükséges feltételeknek megfelel.

(2) Foglalkozás-egészségügyi magánygyakorlatot folytató orvos csak alapszolgáltatást nyújt.

▶ **3. §** (1) A foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás keretében orvosi tevékenységet csak

▶ a) foglalkozás-orvostan szakorvos, vagy

▶ b) üzemorvostan szakorvosi szakképesítéssel rendelkező szakorvos folytathat.

▶ (2) Az (1) bekezdésben foglaltakon kívül foglalkozás-egészségügyi alapellátási tevékenységet végezhet - a szakképesítés megszerzéséhez külön jogszabályban előírt ideig - a foglalkozás-orvostan vagy üzemorvostan (a továbbiakban együtt: foglalkozás-orvostan) szakorvosjelölt, aki foglalkozás-orvostan szakorvos felügyelete mellett a heti törvényes munkaidő felét elérő munkaidőben dolgozik.

▶ (3) A foglalkozás-orvostan szakorvos akkor láthatja el foglalkozás-orvostan szakorvosjelölt felügyeletét, ha legalább tízéves foglalkozás-orvostan szakorvosi gyakorlattal rendelkezik. Foglalkozás-orvostan szakorvos egyidejűleg legfeljebb három foglalkozás-orvostan szakorvosjelölt felügyeletét láthatja el.

▶ (4) A szolgálat a feladatainak ellátásához ápolót vesz igénybe. Foglalkozás-egészségügyi ápolói feladatokat ápoló (a képzés OKJ száma: 54 723 01 0000 00 00), diplomás ápoló, üzemi ápoló/foglalkozás-egészségügyi szakápoló láthat el.

▶ (5) A (4) bekezdésben meghatározott képesítési előírás alól mentesül az az ápoló, aki általános ápolói, illetve általános asszisztensi végzettséggel rendelkezik, teljes munkaidőben foglalkozás-egészségügyi rendelésen dolgozik, és a munkavégzésre irányuló szerződésben kötelezettséget vállal arra, hogy a foglalkozás-egészségügyi szakápolói szakképesítést az alkalmazás időpontjától számított két éven belül, illetve a diplomás ápolói szakképesítést az alkalmazás időpontjától számított hat éven belül megszerzi.

▶ **4. §** (1) A szolgálat az alapszolgáltatás keretében végzi

▶ a) a külön jogszabályban meghatározott munkaköri alkalmassági vizsgálatokat, és kezdeményezi az ehhez szükséges szakorvosi vizsgálatokat;

▶ b) külön jogszabályban meghatározottak szerint a foglalkozási megbetegedések, fokozott expozíciós esetek bejelentését, kivizsgálását;

▶ c) a munkakörülmények és a munkavégzés egészségkárosító hatásainak írásban dokumentált vizsgálatát a szerződésben - a helyi körülmények figyelembevételével - meghatározott gyakorisággal, vagy változás bekövetkezésekor soron kívül;

▶ d) külön jogszabályban meghatározottak szerint az egyéni védőeszközökkel kapcsolatos tanácsadást;

▶ e) külön jogszabályban előírtak szerint a munkahelyek kémiai biztonságát érintő feladatokat;

- ▶ f) a munkavállalók munkakörülményeivel kapcsolatos, egészséget, biztonságot érintő kérdésekkel összefüggő felvilágosítást;
- ▶ g) külön jogszabályban előírtak szerint a munkakörhöz kötött védőoltásokkal kapcsolatos feladatokat;
- ▶ h) a krónikus megbetegedésben szenvedő munkavállalók megelőző gondozását;
- ▶ i) külön jogszabályban meghatározottak szerint az 1. és 2. alkalmassági csoportba tartozó közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálatát.
- ▶ (2) A szolgálat közreműködik
  - ▶ a) az Mvt. 58. §-ában felsorolt munkáltatói feladatok ellátásában, különösen
  - ▶ aa) a munkahelyi veszélyforrások feltárásában,
  - ▶ ab) munka-egészségügyi, -fiziológiai, -ergonómiai, -higiénés feladatok megoldásában,
  - ▶ ac) a munkahelyi elsősegélynyújtás tárgyi, személyi és szervezési feltételeinek biztosításában, a sürgős orvosi ellátás megszervezésében, az elsősegélynyújtók szakmai felkészítésében;
  - ▶ b) a foglalkozási rehabilitációban;
  - ▶ c) a munkáltató katasztrófaregélőző, -elhárító, -felszámoló és az előidézett károsodások rehabilitációs tervének kidolgozásában.
- ▶ (3) A szolgálat az Egészségbiztosítási Alap terhére igénybe veheti a mentőszolgálatot, a szolgálat orvosa járóbeteg-szakellátást nyújtó szakrendelésekre, illetve háziorvosi ellátásra utalhatja a társadalombiztosítási jogviszonnyal rendelkező munkavállalót, speciális kórházi ellátást igénylő foglalkozási megbetegedés vagy annak gyanúja esetén pedig - sürgősséggel vagy előzetes helybiztosítás útján - az Országos Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Intézet fekvőbetegosztályára utalhatja a beteget.
- (4) Az (1) és (2) bekezdésben foglaltak nem érintik a munkáltatónak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés megvalósításáért az Mvt.-ben meghatározott felelősségét.
- ▶ 5. § (1) A foglalkozás-egészségügyi szakellátás feladatai a székhelye szerinti megyében (fővárosban):
  - ▶ a) a munkaköri alkalmasság másodfokon történő elbírálására;
  - ▶ b) a kézilőfegyverek, lőszer, gáz- és riasztófegyverek megszerzésével és tartásával kapcsolatos egészségi alkalmasság másodfokon történő elbírálása;
  - ▶ c) munkanélküliek beiskolázás előtti és munkaközvetítés előkészítése keretében történő szakmai alkalmassági vizsgálata;
  - ▶ d) közhasznú munka előkészítése érdekében a munkanélküli munkaköri alkalmassági vizsgálata;
  - ▶ e) szakellátás nyújtása foglalkozási megbetegedéssel vagy annak gyanújával beutaltak számára;
  - ▶ f) a szakképzést folytató intézmények tanulóinak és a felsőoktatási intézmények hallgatóinak külön jogszabály szerinti szakmai alkalmassági vizsgálata;
  - ▶ g) a megváltozott munkaképességű munkanélküliek, valamint az alkalmi munkavállalók foglalkoztathatóságával kapcsolatos szakvéleményezés a munkaügyi központok számára;
  - ▶ h) az egyéni és társas egészségügyi vállalkozók egészségügyi tevékenységre való alkalmasságának külön jogszabályban előírtak szerint történő elbírálása.
- (2) A foglalkozás-egészségügyi szakellátás, ha
  - a) közlekedési feltételek ezt indokolják, és
  - b) az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat megyei intézetét erről megelőzőleg tájékoztatta, és
  - c) az érintett munkaügyi központ ezt kezdeményezi,
 más megyei munkaügyi központja munkaügyi kirendeltségéhez tartozó településen lakó, az (1) bekezdés szerinti vizsgálatra küldött munkanélküli ellátására is köthet szerződést, nem a székhelye szerinti megyében (fővárosban) lévő munkaügyi központtal.
- ▶ 5/A. §
- ▶ 6. § A foglalkozás-egészségügyi központ felszerelése a foglalkozás-egészségügyi alapellátás külön jogszabály szerinti tárgyi és gép-műszer minimumfeltételeinek megfelelő felszerelésen túl
  - ▶ a) munkahigiénikus, toxikológus foglalkoztatása esetén a műszerpark a munkakörnyezet műszeres vizsgálatához szükséges direkt kijelzésű készülékekkel és/vagy direkt leolvasású eszközökkel,
  - ▶ b) munkapszichológus, ergonómiai, illetve egyéb (fizioterapeuta, munkavédelmi) szakképesítéssel rendelkező szakember foglalkoztatása esetén az e szakmákban szokásos módszertani segédletekkel, műszerekkel, felszerelésekkel a tevékenység függvényében
- ▶ egészségítendő ki.

Értelmező rendelkezések

7. § E rendelet alkalmazásában

1. foglalkozás-egészségügyi szolgálat: olyan, elsősorban preventív szolgálatot jelent, amelynek feladata egyrészt a munkahelyi megterhelés (fizikai, szellemi, lelki) és a munkakörnyezeti kóroki tényezők (fizikai,

kémiai, biológiai, pszichoszociális, ergonómiai) felkutatása, folyamatos ellenőrzése; másrészt javaslattétel ezek egészséget nem károsító szinten tartásának módszereire; harmadrészt a munka adaptálása a munkavállalók képességeihez testi, szellemi és lelki egészségi állapotuknak megfelelően; negyedrészt a munkavállalók egészségének ellenőrzése munkájukkal kapcsolatban;

2. *foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás*: a foglalkozás-egészségügyi szolgálat által végzett egészségügyi szolgáltató tevékenység;

3. *foglalkozás-egészségügyi központ*: a foglalkozás-egészségügyi szolgálat multidiszciplináris jellegét megjelenítő szervezeti forma. A központ személyzetének összetételét az ellátandó feladatok természete határozza meg. A foglalkozás-egészségügyi alapszolgálat személyzete mellett elsősorban munkahigiénikus, munkapszichológus, ergonómiai szakember (mérnök, pszichológus, e területre specializálódott szakorvos) foglalkoztatása lehet indokolt;

4. *egészségkárosító kockázat*: valamely munkakörnyezetből, munkavégzésből származó egészségkárosodás bekövetkezésének valószínűsége;

5. *foglalkozás-egészségi osztály*: a tevékenységek egészségkárosító kockázatok alapján történő besorolása;

6. *munkahigiéne*: a munkakörnyezeti egészségi veszélyek előrelátásának, felismerésének, értékelésének és kezelésének tudománya, melynek célja a munkát végzők egészségének és jól-létének védelme, általában a közösség megóvása;

7. *munkahigiénés vizsgálatok*: a munkakörnyezetben lévő kóroki (fizikai, kémiai, biológiai, ergonómiai, pszichoszociális) tényezők feltárására, szintjének, továbbá a végzett munkából és a munkakörnyezet hatásaiból adódó megterhelés mennyiségi meghatározására alkalmas eljárások; továbbá olyan vizsgálatok, amelyek eredményeként javaslat tehető a munkából és a munkakörnyezetből származó egészségkárosító kockázatok kezelésére (csökkentésére);

8. *szakképzést folytató intézmény*: a szakképzésről szóló 1993. évi LXXVI. törvény 2. §-ának hatálya alá tartozó intézmény.

8. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba; ezzel egyidejűleg az egészségügyről szóló 1972. évi II. törvény gyógyító-megelőző ellátásra vonatkozó rendelkezései végrehajtásáról szóló 15/1972. (VIII. 5.) EüM rendelet 12-16. §-a, valamint az üzemi egészségügyi ellátásról szóló 22/1979. (Eü. K. 15.) EüM utasítás a hatályát veszti.

1. számú melléklet a 27/1995. (VII. 25.) NM rendelethez

▶ 2. számú melléklet a 27/1995. (VII. 25.) NM rendelethez